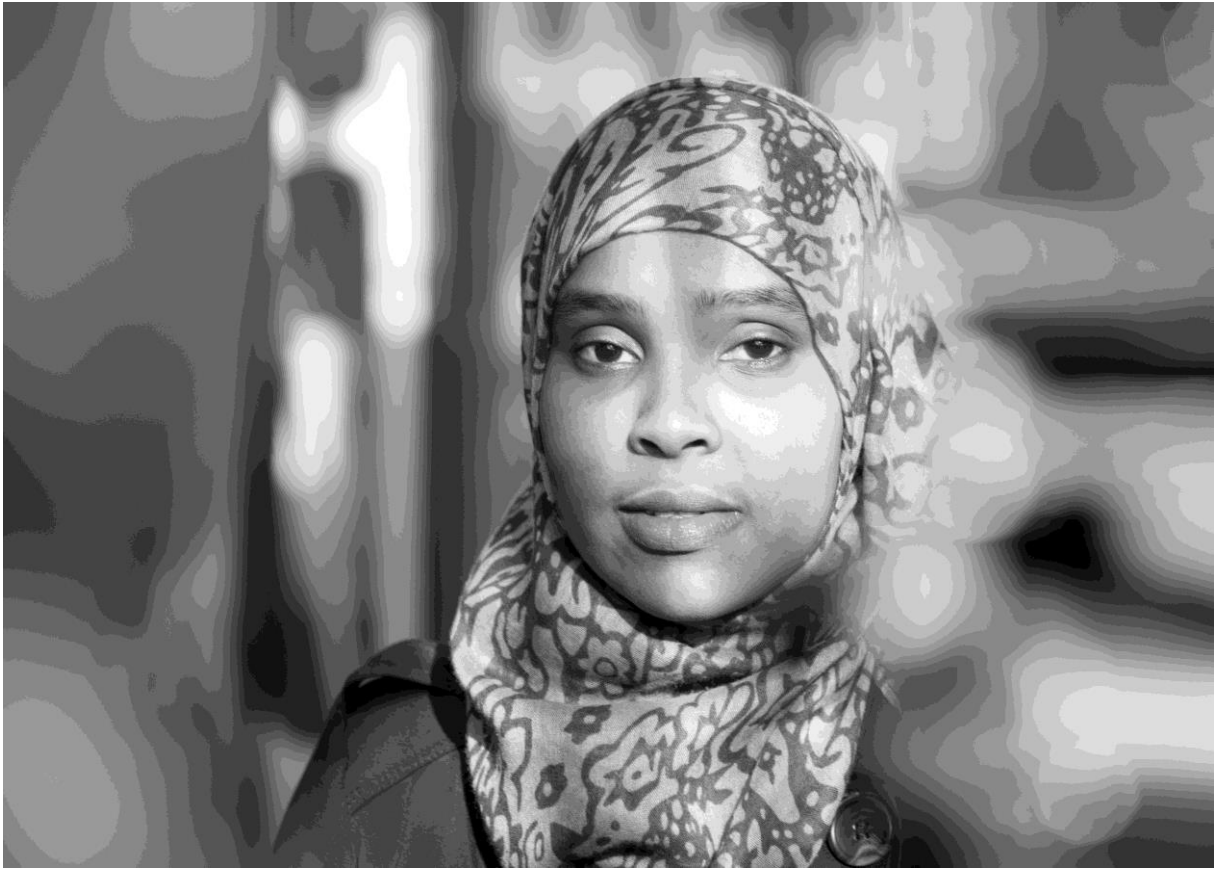

Myslíme na ženy a dievčatá - utečanky 20. júna počas Svetového dňa utečencov

20. júna 2019 si pripomíname Svetový deň utečencov a utečieniek. Až 11 miliónov žien a dievčat v súčasnosti uteká alebo utieklo zo svojich domovských krajín, zasiahnutých vojnovým konfliktom, občianskou vojnou, hladomorom či prírodnými katastrofami. Priemerná dĺžka vysídlenia je až 17 rokov a viac. Počas tohto obdobia sa celé generácie rodia a sú vychovávané v utečeneckých táborech a prežívajú významnú časť svojho života ako utečenci a utečanky.

Mnohé ženy a dievčatá, ktoré hľadajú azyl a bezpečie, sú počas tohto obdobia vystavené rôznym formám rodovo podmieneného násillia a rodovej diskriminácii, či už v ich domovskej krajine, počas cestovania v Európe, alebo po príchode do krajiny, kde žijú v utečeneckom tábore a žiadajú o azyl. Preto musí byť naša pozornosť upriamená na ich skutočné potreby a dôstojnosť. Mali by byť prijaté rodovo citlivé opatrenia s cieľom prevencie ich diskriminácie, násillia, obťažovania a iných foriem zneužívania, napríklad v časoch vojrovej krízy alebo počas prírodných katastrof.

V krajine, do ktorej utečanky prichádzajú, teda napríklad aj na Slovensku, by mali mať ženy a dievčatá prístup k informáciám a uplatňovať svoje ľudské a sociálne práva vo vzťahu k individuálnej slobode, zamestnaniu, bývaniu, zdraviu, vzdelaniu, sociálnej ochrane a dostupným službám. V praxi sa tak však nedeje a preto je potrebné pripomínať si neľahkú situáciu žien utečieniek aj v tento pamätný deň a riešiť ju popri iných koncepciách aj v stratégii rodovej rovnosti. Kvôli potrebe ochrany práv týchto žien a dievčat Rada Európy zahrnula nový strategický cieľ do svojej Stratégie rodovej rovnosti na roky 2018 – 2013, ku ktorej sa prihlásila aj Slovenská republika. Stratégia sa zameriava na prevenciu

a boj proti rodovým stereotypom a sexizmu, prevenciu a boj proti násiliu na ženách a domácemu násiliu, zabezpečenie rovnakého prístupu žien k spravodlivosti, dosiahnutiu vyrovnaného zastúpenia žien a mužov v politickej reprezentácii a vo verejnom rozhodovaní, ako aj na ochranu práv žien a dievčat migrantiek, utečieniek a tých, čo hľadajú azyl.

Zdroj Stratégia: <https://rm.coe.int/strategy-en-2018-2023/16807b58eb>

Významnú úlohu pri podpore žien utečieniek zohrávajú aktivisti, aktivistky a mimovládne organizácie (napr. <https://www.hrl.sk/sk>, <https://charita.sk/pomoc-utecencom/>). Ak sa chcete pridať, môžete ich činnosť podporiť a tak pomôcť aj ženám a dievčatám, hľadajúcim azyl, bezpečie a dôstojné životné podmienky na Slovensku.

Andrej Kuruc, analytik – výskumník pre oblasť rodovej rovnosti

---

Obrázok Biela vrana Khadre Abdile, autor fotografie: Ctibor Bachratý

Zdroj: Liga za ľudské práva

V roku 2016 získala ocenenie Biela vrana somálska utečenka Khadre Abdile a sociálna pracovníčka Slovenskej katolíckej charity Emília Trepáčová. Khadra aj Emília prejavili obe občiansku statočnosť a solidaritu, keď obe čelili napadnutiu, jedna sa zastala druhej a obe sa rozhodli, že o tomto útoku a mnohých ďalších problémoch, týkajúcich sa žien - cudzinek, budú hovoriť verejne, v médiách, ale aj cestou trestných oznámení.

Národný projekt Prevencia a eliminácia rodovej diskriminácie sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje. www.esf.gov.sk

EURÓPSKA ÚNIA

Európsky sociálny fond
Európsky fond regionálneho rozvoja

OPERAČNÝ PROGRAM
ĽUDSKÉ ZDROJE

MINISTERSTVO
PRÁCE, SOCIÁLNYCH
VECÍ A RODINY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

